

کتابخانه درسره واخله

Ketabton.com

ومان نیانری

دا خراغ در سره واخله

ومان نیازی
۱۳۸۴ لمریز کال

د کتاب نوم: دا خراغ درسره واخله

شاعر: ومان نیازی

ددوتنې دلومړي مخ اود کتاب انځورونه: ومان

E-mail: oman1348@yahoo.com

د تېلفون شمېره: 0799309818

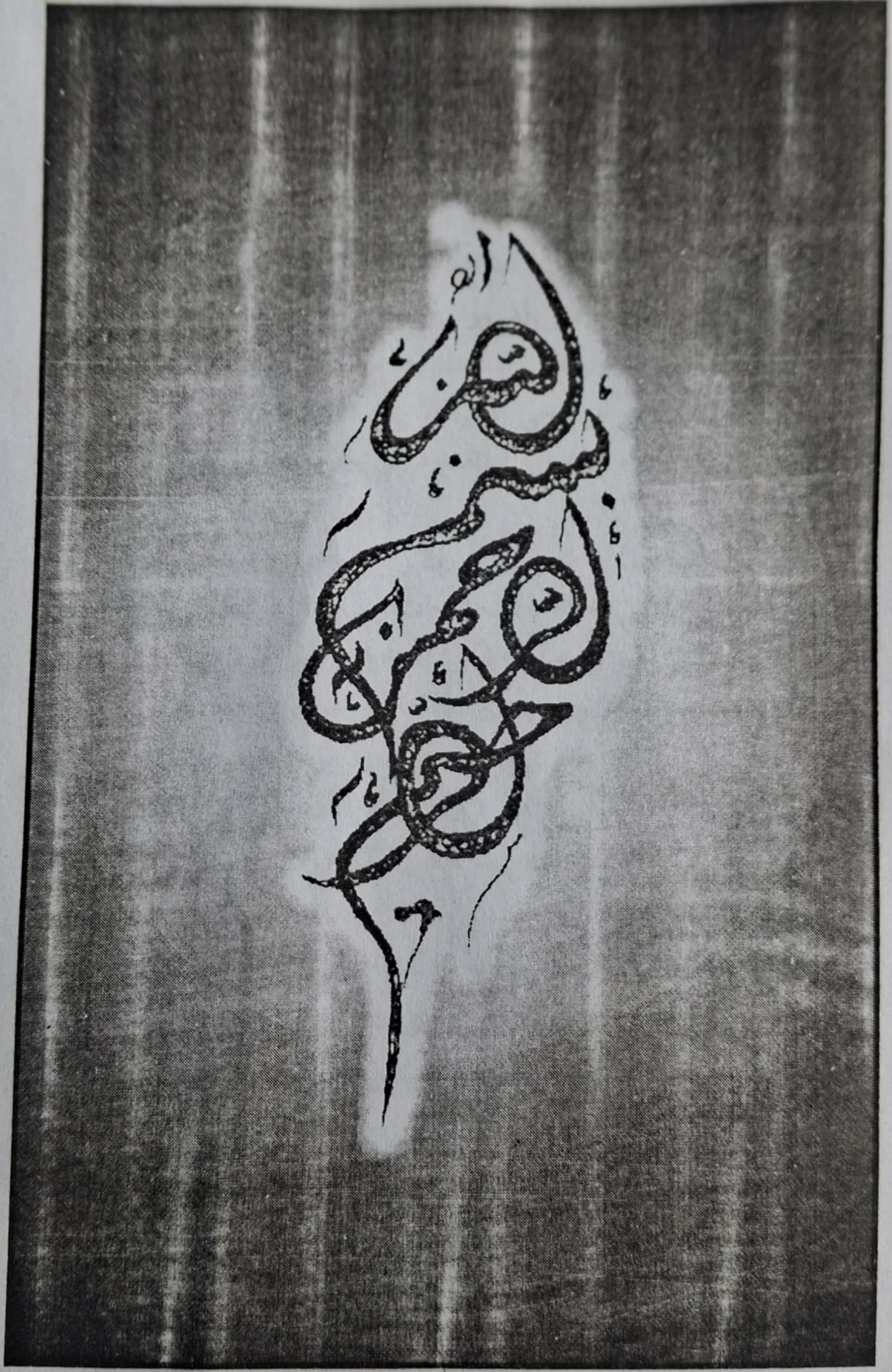
څېړندوی: راغب څېړندویه ټولنه

کمپوزاودیزاین: فرید احمد

چاپ کال: ۱۳۸۴ د مرغومي د میاشتي ۲۶ مه

چاپ ځای: میوند مطبعه

چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

لیږه شاعري، خو ښه شاعري

ومان صاحب شاعر دی ، ځوان او با استعداد شاعر، د فکر او خیال خښتن ، د پراخ او په عین حال کې د دقیق نظر خاوند شاعر دی ، خود خپل ولس او خپلې سیمې نماینده شاعر، شعرونه یې خپل دي، یعنې مضمون آفرین دی ، خپل مضمون پخپله طریقه نظموي ، خپل شعر ته له خپلې سیمې الهام اخلي ، دده په شعرونو کې دده د چاپیریال تصاویر وینو هغه څه مو مخې ته ږدي چې ده په خپل ولس او ماحول کې لیدلي وي، په هغه ژبه راته ږغیږي چې ددوی خلک ورباندې خبرې کوي .

د ومان صاحب د شعرونو په مانیو کې خپلې محیطي مسالې کار شوې دي ، ژبه یې خپله ، اصطلاحات یې خپل ، انګېرنې یې د خپل ولس، ږغېدا یې هم له خپلو خلکو . د خپل ولس کره وړه درته بیانوي، هغه هم په هغه اندازه چې ددوی خلک یې خوښوي.

ومان صاحب یو فطري هنر مند دی، برسیره پر شاعري رسام ، کاریکاتوریست او لیکوال هم دی، لکه څرنګه چې یې د شعرونو مواد له خپلې سیمې اخیستې دي په انځور ګرۍ کې هم د وطن له پللو پروړو کار اخلي.

د ومان صاحب په دغه مجموعه کې غزلې ، قطعې او فردونه هم شته ، خو ډېره برخه یې نظمونه دي ، دی د نظمونو شاعر دی او دا نظمونه تر ډېره حده دده د خپل سبک ښکارندوی دي، د هر نظم عمومي خیال او محیطي رنګ ، سیمه ایز لغتونه او اصطلاحات او دغه شان د سیمه والو دود ، دستور ، زیست ، ژواک او نورې ځانګړنې یې په واز کومي نارې وهي چې دا شعرونه د یوه شلګري شاعر له طبعي را توکیدلي دي . لکه څرنګه چې شلګری موسیقي د ځانته سور او تال له مخې یو بیل سبک پېژندل شوی دی ، دغه شان امید لرم چې د خپلو ځانګړتیاوو په وجه به یوه ورځ د ومان صاحب شاعري هم په شلګري سبک و نوموله شي. ومان صاحب لکه د فلم اخیستلو کامره تصویرونه او غږونه درست

په دقت ثبتوي ، په دقت ثبت شوي فلمونه د انانسر له معرفي کولو پرته
په خپله خپل ځای او موقعیت در پيژني.

د مثال په توگه د ((خوب)) تر عنوان لاندې په نظم کې وگورئ: په
کمرس ، کمرس خندا ، د کوټرو کټېدل ، خونډوره په مریو پټه دوه مخې
آینه ، واگي وړل ، خوب گودر ته تېرول ، د وینو ژی ، خوب ته دململ
غوټه اچول ، هد یرې ته د مینې جومات وال خبرول.

د ((شلل اشنا)) په نظم کې : نوین شرمبی (تازه شرومبی) ابي کټوه
په ځای کړې چېرې (کټوه یې چېرې پټه ساتلې) د گارې ساتل ، د توت
سیوري ته خوب رسول ، د ماښام چلم ، او بیا پښې په ځان پسې څکول
... دا ټول ولسي اصطلاحات دي او د هغه ولس کلتور را ښيي.

په دغه نظم کې دا بیتونه هم لولو:

که دې ذکات څه د سندرو باسې

نو مازدیگر به یوڅه لوړ وخیزو

یوه غرنۍ به ښه په شرنگ ووايو

سړ کال مو غرو طنه ډېر سپېره دی

پریوده چې غره کې ازانگې را شنې شي...

د سندرو ذکات ایستل او یوه غرنۍ په شرنگ ویل او ملگري ته له

مینې د وطنه خطاب کول شاعرانه جملې دي ، خو داچې د وچ کالۍ له

امله په خپل سپېره غره د غرنۍ سندرې د ازانگې د شنې کېدلو په تمه

شیندل غواړي ، دا نو د شعر روح دی.

دغه شان شاعرانه خبرې ډېرې لري ، مثلاً د خپل جنون علامې په څه

ښه توگه در ښيي:

گوره نور پاک په لېونتوب یمه گډ

گمان کوم چې راته غرونه غاږي

د شپې په مخه له سرویدو سره

راته د خپل ماشوم لاسونه غاږي

غر چې د وقار ، سکون او سکوت سمبول دی او تر خپل ماشوم
چاته نږدې بل هیڅوک هم نه ښکاري چې گمان کوي هغه هم ورته
غايې، نور به په څه شي او په چا پورې زړه وتړي؟
د ((نظررمة)) يې د يوه بل خوندور نظم عنوان دی ، د سړي سترگوته
يو کليوال سړی ودروي چې بل چاته کوم ځای په گوته وربښي، نور
يې پخپله ولولئ:

د نظر رمة

دا زما گوتې ته گوره

ها چينه در معلوميږي

ها د دوو غونډيو منځ کې

شين نری پيوند يې وينې

سپين گرونګ در معلوميږي

کتوری يې د سپوږمۍ چې

پاس په سر باندي نيولی

تاته وایم! خير شه ، گوره

دغه لاندې مېني وينې

چې تر کوچو دي لا سپينې

دغو مېنو ته وربار دي

تورې کلې د لونگو

دنظررمة مې زه هم

کله، کله پيايم هلته

اوس به را وگرځو د شاعر غزلو ته :

ومان صاحب په غزلو کې هم د خپلې سيمې شاعر دی ، دغه
خصوصيات يې په غزل کې هم ساتلي دي، خو زه به يې مضمون
آفرینی ته ستاسو پام راواړوم.

ومانه ! هغه دې ياديري چې په درست کلي کېښي

يواځې نه وو د جومات د منارې لاسونه

دی وایي پخوا چې غلو او متجاوزینو ته د لاس او پښو دغوځولوپه
 خای د بند سزا ورکوله کېده یواځې د جومات مناره بهې لاسونووه،
 خواوس مناره تنها نه ده ډېر ځوانان بهې لاس او پښو شوي دي.
 د سپوږمۍ په شپه چې شاعر ستوریو او سپوږمۍ ته گوري، سپوږمۍ ورته
 چمبه (داریه) وهونکې ښکارېږي او ستوري سندر غاړي چې د ماتو شنو
 بنگرو په څېر سندرې وایي. د مینې په خرخشو کې د ماتو
 شویو بنگرو وشرنگ تر هر ترنگ او هر آهنگ په زړونو ښه لگېږي
 سپوږمۍ چمبې ته لاس چې کړې په بره وایي ستوري
 د ماتو شنو بنگرو په څېر سندرې وایي ستوري

دا څو بیتونه به یې نور هم سره ولولو:

زړه ته لمبه د حسن نه یادوم په خوار تڼاکه په پلمه راڅیږي
 ولې نگاه یې سمندر ته د زړه لکه مست قو چې په څپه راڅیږي
 په جوهر تبه د زیرې گډه ده نن دې تصویر په آینه راڅیږي
 ملا وایي بیگاه یې بیا زموږ په گناه نیسي
 لاس دې پورته کړه وطنه دې سپوږمۍ ته دعا وکړه
 د غزني خلک له مینې یار اشنا ته د وطن خطاب کوي، دا ورښيي چې
 د وطن غوندې راباندې گران یې.
 زما له قبره به بانه توکيږي ملالو سترگو ته مې ډېر کتلې
 دا اوښ چې هر خای وینم بدمې ایسي زما دیار کله خو ده وړې ده
 ومان صاحب ډېر ښه شعرونه لري د (خمزوري)، (زیارت)، (وچکالي)
 نظمونه یې ډېر کامیاب نظمونه دي لیرو شعروایي خو ښه یې وایي ښه یې
 غواړم.

په درناوي

محمد صدیق ((پسرلی))

ومان چې له ماشومتوبه سره لويې راواخلي

هغه مهال چې میدان مشاعرو ته چغالي و ((نيازی)) په کړیډلي بایسکل یوې مشاعرې ته راغی . ساه یې په اوږو اچوله چې څنگه په شکېدلې څوکی کېښووست په بریتو کې یې وځنډل، هغه ده تازه پر ځان تخلص ((ومان)) ایښی و. له یوې، بلې خوا پوښتنې پیل شوې، له دې منځه شاعرانه خیال وزرې وکړې دښاپېرۍ له البومه یې دگل پرېانو انځورونه راوړل، په یوه انځور کې تاندې ښاپېرۍ دگل په نازک بدن خپلې نازکې گوندې وهلې وې تازه یې دخپل مین په یاد لوړه پوزه سورۍ کړې وه اودومان له بوتې یې نرۍ خاشه ترې ایستلې وه، تنکۍ پرهار یې پرې رغاوه، په بل انځور کې یې دومان نرۍ خاشې ترغورونو ایستلې، دومان له شېرې ډکه پیاله په لاس دسنځلې ترونې لاندې دجانان لارې څاري

مازديگری د ارواښاد ((رشاد)) صاحب پوښتنې ته ولاړو هغه په همیشني نرمه خندا وویل: ((ومانه! پرعجیبه شي ته دې پام شوی دی له دې بوتې به پخوانو شاهانو شېره ایستله او ځانونه به یې پرې نشه کول)). رشاد صاحب په خپلو شمېرلو خبرو زیاته کړه: ((دغه بوتې گل دښې په مخه غوروي دسوما په نامه یادیده بیا به ځوانان دښې لو ته وتل ځکه یوې پښتنې پیغلې دا لنډۍ ویلې وه:

سپوږمیه کړنگ وه راخیږه یار مې دگلو لو کوي گوتې ریښه
له همدغې لنډۍ یوه ختیځ پوه عالم دپښتني ادب تاریخي دوره، تر میلاد څو سوه کا له پخوا ثابته کړې ده))

اوس به راشو ومان ته، هغه وخت چې دملنگ ومان په خیال کې دزیارت کوترې والوزي اویا د فکر مست آس پر مېړوي راوځغلوې، هله نو دخوند اورنگ بازار لکه دشرابو نشه ورو، ورو مستي اخلي .

دا خراف دوسره واخله

ناسوبه ومان نه وي ليدلى، لکه څومره چې نازک خياله دى. دڅومره نازک طبيعته هم دى. سپينکى ورته غر شي، غر ورته پېړوتې. ومان عجيبه خوښونه لري. په ډېر وخت کې يوواردزده له تاره ترنگ پورته کوي، هغه ترنگ لکه دگلو په شېره کې شات لکه په سپيدو کې رڼا لکه په وږمه کې خوشبويي لکه دبلبل په ترنم کې رازاوکله، کله خوداسې خوند وکړي لکه دلومړۍ شېې ناوې چې له شرمه ډکې سرې سترگې رڼې کړي.

ومان په هرڅه کې خوند لټوي، په تېره چې له خپل ماشومتوبه سره لوبې راواخلي. دکليوالي ژوند انځورونه يې په شاعري پسې داسې نښتي وي هادکتوازيانوپه اصطلاح لکه تنکى کړاڅى چې دمورله تي خوله نه کاږي.

دهغې ليکنې هيڅ پلوي نه يم چې دشاعر له ټولې شاعري څو بيته راواخلي اوپښې وروترې، نوکوم ځاى به دې خوږ شي. داسې يې وشاربي لکه غږ که، دشاعر له ټولې شاعري زړه در تور کړي، يا دومره سپينکى وروکاروي چې شل کاله وروسته هم دهغه شاعر ورته خيال نه وي

نوراڅى که مې خبره پر ځاى وي دومان شاعري په خپله وگورئ
اوله خونده يې خوند، له بې خونده ځايه يې پند واخلي

اوس همدومره

په ډېر ادب

ښادمن

۱۳۸۴-۳-۲۶

د سريزي پر خای

تبر کال يوه ورځ راغب صاحب دتيلفون په ليکه راته وويل: سريه!
 په شعرونو دې لاس راتېرو، مالي درب اولگښت ته يې زه ولاړ يم خو
 ما چې تر خپلو توشپلو شعرونو کرښه راتاووله دکال په لکۍ ودرېدم. سړ
 مې وخت ناوخته خوي لگولې، هغه چې راته د خوند، رنگ، موسم
 او هواله اړخه ديو آس غوړونه ښکاره شول، گېلې مې، ښاغلي
 غضنفر صاحب ته وسپارل. درانه استاد ((پسرلي)) صاحب، ښاغلي علم گل
 ((سحر)) اوداکتر صاحب باز محمد ((ښادمن)) په خپلو ليکنو درنه
 کړه. دجادوگر نثر کيسه ليکوال محمد اياز ((ترنک)) دکمپيوتر تنی پرې
 وشرنگولې، کتابي رنگ يې وروبښه. زه دتولو دلور پښواو ملاتړ،
 پوروي او منندوی يم، الله تعالی دې ټول په عزت لري اود راغب
 صاحب په کوټه دې، لا برکت وي.

په درنښت

ومان

۱۳۸۴-۹-۱

د نظر رڼه

دا زما گوتې ته گوره
 ها چینه در معلومېږي
 ها د دوو غونډیو منځ کې
 شین نری پیوند یې وینې
 سپین گرونګ در معلومېږي
 کتوری یې د سپوږمۍ چې
 پاس په سر باندې نیولی
 تاته وایم! خیر شه، گوره
 دغه لاندې مېنې وینې
 چې تر کوچو دي لا سپینې
 دغو مېنو ته ور بار دي
 تورې کلې د لونگو
 د نظر رڼه مې زه هم
 کله، کله پیايم هلته

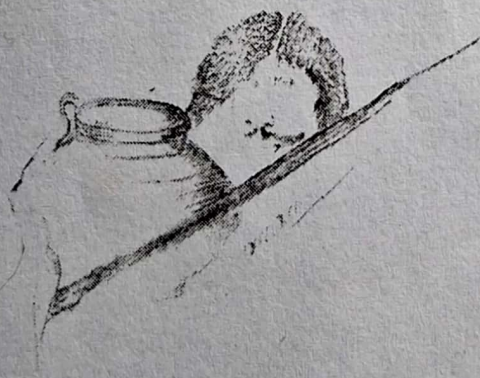
وزره

گومان مې نشي چې دا کو تره
 زړه به مې دومره، لمرته نژدې کړم
 زنه، مې نيسم په دې دسترگو
 که په يارانو وېر هم شو پټی
 يوه په زړه باندې جینی را گوره
 رانه بياروغه، وزره يوسي
 چې دتا سترگې دلبره يوسي
 که مې په اوښکو خبره يوسي
 زما جنازه دې سندره يوسي
 چې زړه له مانه په نره يوسي

شېل اشنا

شېل اشنا ښه شو چې راغلي په خبر
 د ميرو پوڅه مې ساتلې درته
 شينکي بادرنگ مې دي له خپل پالېزه
 هغه غږ که له شرومبو ډکه ده
 ((نوين)) شرومبي به ترې ښه ډېر و څښو
 ابی کتوه په ځای کړې چېرې
 ها د جوال شا به څه ولټوو
 ماته ابی هره ورځ ((گاږه)) ساتي
 هغه نن ته وخته
 د غرمې خوب به راځه
 د هغه توت سيوري ته ورسو
 که دې ذکات څه د سندرو باسې
 نو مازديگر به يوڅه لوړ و خېژو
 يوه غرنۍ به ښه په شرنگ ووايو
 سړ کال مو غروطنه ډېر سپېره دی
 پرې چې په غره کې ازانگې راشنې شي
 هسې اشنا د چا راپام خو نه دی
 دې گريوانو ته به غبرگ لاس واچوو
 د زړه خواله به سره وکړو راځه
 چې د ماښام چلم مو وڅکول
 بيا به پښې را پسې و کښوو
 تا به له سپونه څه په څنگ تېر کړم
 زموږ کېږدی نه به پېلوڅی واخلي
 ماته يوه لنډه نړۍ لار معلومه
 چې ستا سو کلي ته ځي

وچکالي

تکی تکی مې په باد يې نور مې هېر يې
ته خوزما د ماشومتوب د خوب په څېر يې

د تا ترهې مې د ذهن د کليو
جوړې، جوړې دي د ستورو له غيو

د شنو زانو په کتار پورې پيلې
په سيار بنکلو کې هار پورې پيلې

لکه بنکلي ماشومان لלו، للو دي
ستا د مخ د سپارې خالونه خودي

په اد شعر شاييتونو کې راټولې
په څپو په سيلابونو کې راټولې

شو بيني تسې مې وشلولې نوري
لکه توچې شي د شې په لمن ستوري

نوراني لاس مې د زړه په درځه کېږده
توتکي سترگې دې غبرگې پکې پرېږده

د پاوليو له شرنگي سره راووزه
له هغه مهين منگي سره راووزه

د حسنونو د کاڅي له زوره نه يو
مرو د داسې نهيلي له زوره نه يو

زموږ د کلي ها سپېڅلې منجورې
بغدادی کوترې ټولې مروړې

طوافونو د ممانو ته رانغلې
برجورو کلاگانو ته رانغلې

ها چې تابه ويل څه ښکلې باغچه ده
همهغه مو اوس د کلي هديره ده

له مردکو توغنديو يې زړه شين دی
غر مو ژاړي خلک هسې وايي سين دی

نوره زماله طبعي ووتنه خبره
لکه زما د مالت خړه درويز گره

دا څراغ درسه واخه

ددوعا لپې مې پرمخې پر تې دي
دڅيريو مو تر پايه تې پرې دي

په قيام او په سجود مو واښه شنه كړو
استسقا لمنځونه ام ډېر ورپسې وكړو

د امين نيلۍ به كله رانه زين شي
د كوكنارو فصل خدايزده كه راشين شي

وچكالي ده په غاتولو مې زده رېږدي
سر هوسۍ مگر په دوى پورې پى پرېږدي

خراغ

دا خراغ درسره واخله
 پورته تېر شه پورته کښېنه
 پورته سر دی د خبرو
 پورته تاخ اودرېچه ده
 ترمنځ ستنې د ډبرو
 درېچه به کړې را خلاصه
 سرته خاله د کوټرو
 لاندې تک سپین کتوری دی
 د کړو وړو مرمرو
 ما کرلي کتوري کې
 خپل لاسونه په سندرو
 نه کاره دي نه اوږده دي
 د امیل غوندې را شنه دي
 د امیل منځ کې تاویز دی
 په تاویز کې مې لیمه دي
 په لیمو مې گوټې کیږده
 څه ایساره ساه ورپرېږده
 په لیمو پورې مې زړه دی
 پاک په تاپسې اوبه دی

oman

نړۍ لار

خړې مرغۍ چا ويل مينې دي د مار په سترگو
موره هم دار ته غاړه ايښې ده د يار په سترگو

په طبيبانو مې د سترگو علاج و نشو چې
ترسره خولۍ مې ستن ايستلې، وږمه تار په سترگو

واړه وچ مورې، وطن تنگ، حالات موخه پوښتي نور
د غريبۍ ژوند مو را خورند دى، د ښار په سترگو

يواخې ته نه وې چې زما په مرگ دې هيڅ نه ژړل
سپوږمۍ هم سره لاسونه ايښي وو کرار په سترگو

گور، هم وران نکړ ستا تصوير زما په کسو کې خو
آخر ميړيانو کړه را جوړه نړۍ لار په سترگو

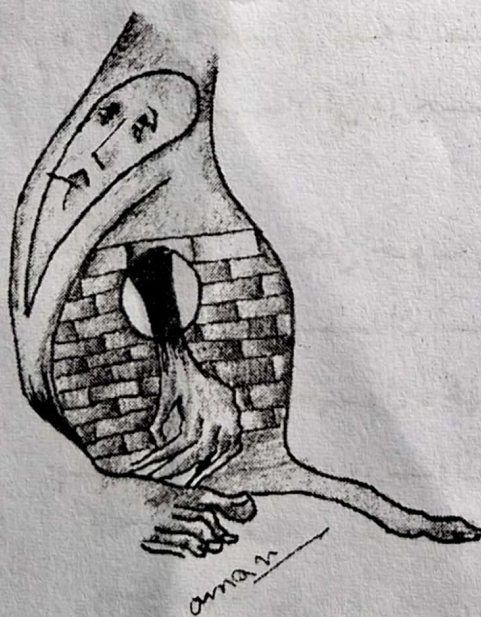
((ومبان)) اشنا د شاعرۍ خونده دې نشته پيره
خامک دسمال دې چا را تير نه کړ يو وار په سترگو

زیارت

اسمان په تنده پورې اور گرځوي
 سیند په یوه تاکی اوبو پسې مړ
 د غره کلونښتي څنې ورژېدې
 د شنو گومېزو د کوترو خدایه
 د زیارتونو درېچې، خو وینې
 چې له کوترو نه کسات اخلي
 باد لیونی بنگې دې بیا څښلې
 له مینجورو نه خیرات اخلي
 سینځله لغه په میدان ولاړه
 شنه تاویزونه یې په غاړه پراته
 له هرې څانگې یې ده ساه ختلې
 لغړگي سیوري یې له دیواله پراته
 د خپر ولې لاندې سره مټکه کې
 چې به چرسې کاکا شرومې پلورلې
 سر یوه روې، زړه سپی لنگه ده
 چې د کونگریو یې حساب نشته
 د باورونو، عقیدو خالق
 قران وهلې زمانه کې اوسو
 زښته حیا راته درېږي له تا
 تیندک خوړلې زمانه کې اوسو
 جومات ته تور لیونی کولپ پروت دی
 مینجور نه ورځي په مخه چاته
 د زیارت شین بیرغ تکبیر نلري

خپله خاني ور او خنځير نلري
 هغه سپيڅلي سپين ساده ملنگان
 اوس الاهو نه وايي پير نلري
 زما په غاړه کې بندونه پراته
 ټول ماشومان مې د زيارت په بند دي
 چرسې کاڼا وايي چې نور مه ورځه
 دا خو زيارت نه وو بلا دي واخلم
 دلته يوه لويه خزانه خښه وه
 هغه يې وږې کړلواله پرې ښه ده
 په کومه شپه چې پرې غلۍ پريوته
 ما په هغه سبا سپکه ومونده
 لمر ته عجيبه خليده وطنه !
 زرگر پرې داسې بيه نه ده ايښې
 سړ له کاڅتۍ نه مې سوکه وباسي
 په تا دې خداي دا سړ خپله وباسي

لمر

ستا دې خبره وي په گل بدله
منم دا چې دوی زیاتې کړې دی
ستاله خبرو یې ده ساه اخیستې
دوی د مارانو لاس نیوی کړې دی

سترگو ته لاس ونیسه گوره! گوره!
چې مرغلرې درنه تویې نشي
نازک زړگي ته گورم مه اچوه
چې په خاطر دې نورې پوهې نشي

منم چې گرانه گذاره ده دلې
راځه د سترگو دروازې وتړو
د زړه له خونې نه د لمر په مخه
تولې نازکې درېچې وتړو

څه چې یو ښکلی خوب په بیه واخلو
د ښاپیرو مریدان شو جینی
لوڅې پښې څپول، څپول سرونه
په لیونتوب به ورتاوان شو جینی

يا خو راخه د غوندو ستنې را كړه
چې احساساتو كې گيندې واچوم
د وطن نوم ستا د نامه تر تورو
دا غبرگ نومونه مې له خولې واچوم

گوره نور پاك په لېونتوب يمه گد
گومان كوم چې راته غرونه غاږي
د شپې په مخه له سرو پردو سره
راته د خپل ماشوم لاسونه غاږي

درځه، درځه كاني په مخه كړو چې
په دغو غرونو كې ايمان تېر كړي
د تكو سپينو شنو كوترو په نوم
گوندي چې دوى په ځان تاوان تېر كړي

مخ ته ، تندي ته ، په ترس ، ترس خپېرې
د خداى لپاره نورې مه اچوه
ماته قسم گلې د خداى په نامه
په هر سپېڅلي توري مه اچوه

يوو زدگي ته يې لار ونه ايسته
ډېر مې له خپلې شاعري خپه يم
ځمكه له دوى ستورو ته زړه تشوم
زه د وطن له هر سړي خپه يم

لمر

ستا دې خبره وي په گل بدله
منمه دا چې دوی زیاتې کړی دی
ستاله خبرو یې ده ساه اخیستې
دوی د مارانو لاس نیوی کړی دی

سترگو ته لاس ونیسه گوره! گوره!
چې مرغلرې درنه توپې نشي
نازک زړگي ته گورم مه اچوه
چې په خاطر دې نورې پوهې نشي

منم چې گرانه گذاره ده دلې
راځه د سترگو دروازې وتړو
د زړه له خونې نه د لمر په مخه
تولې نازکې درېچې وتړو

څه چې یو ښکلی خوب په بیه واخلو
د ښاپیرو مړیدان شو جینی
لوڅې پښې څپول، څپول سرونه
په لیونتوب به ورتاوان شو جینی

دا خراغ درسره واخه

يا خو راخه د غوندو ستنې را كړه
چې احساساتو كې گيندې واچوم
د وطن نوم ستا د نامه تر تورو
دا غبرگ نومونه مې له خولې واچوم

گوره نور پاك په لېونتوب يمه گډ
گومان كوم چې راته غرونه غاږي
د شپې په مخه له سرو پړدو سره
راته د خپل ماشوم لاسونه غاږي

درځه، درځه كاني په مخه كړو چې
په دغو غرونو كې ايمان تېر كړي
د نكو سپينو شنو كوترو په نوم
گوندي چې دوى په ځان تاوان تېر كړي

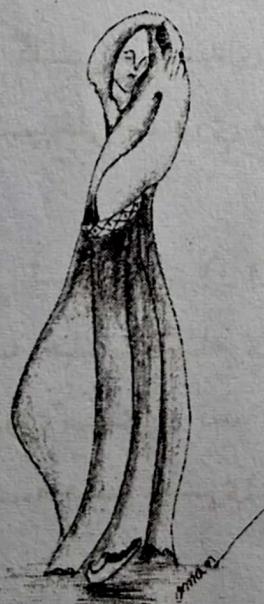
مخ ته ، تندي ته ، په ترس ، ترس خپېرې
د خداى لپاره نورې مه اچوه
ماته قسم گلې د خداى په نامه
په هر سپېڅلي توري مه اچوه

يوو زړگي ته يې لار ونه ايسته
ډېر مې له خپلې شاعري خپه يم
خمه له دوى ستورو ته زړه تشوم
زه د وطن له هر سړي خپه يم

سپوږمۍ را گوره يوه مضبوطه كلا
تر ستورو ټټه تر غونډيو هسكه
چې عواطف ورسره روږدي كړمه
بس يوڅو گامه تر هوسيو هسكه

دې پورې غرو ته څراغونه وږمه
په لوړو څوكو پورې پاس ږدمه
ټولې رڼا ته يې ايرغوى نيسم
څمه د لمر په اوږو لاس ږدمه

چې خپل آسان زما زين كړي نه وي
پردې عسکر پردې سپرڅه كوم
چې زما له قامه سره تويي نكړي
شريكې اوښكې هغه لمر څه كوم

طلایي خوبونه

زما د تخیل پر طلایي لاسونو
تک سور د مینې شوپرک ناست دی
ډېره موده کېږي چې
په طلایي خوبونو
ویده دي زما لاسونه
پورته کولای نشم
زه په دعا لاسونه

لاسونه

ته خو رانغلې، له ما پاته شو، هورې لاسونه
پرون مې رانه وړو، تر خپلې، هديرې لاسونه

بلا دې واخلم، زما تمه وه چې ته به راځې
په خادره کې به را نغاړې، زما پرې لاسونه

لوبښي مې نشته، زه په لپو ماشومان اوبوم
سترگې دې ووزه زولنې که به مې خورې لاسونه

بېگه مې ستورو ته کتل د ډېرو مټي نه وې
بېگه سپوږمۍ و سر ته ايښي څو خرې لاسونه

د مسافرو به و غرونه، وطنونه ترمنځ
زموږ تر منځ به وو ولاړ د پنجرې لاسونه

((ومانه)) هغه دي يادېږي چې په درست کلي کې
يوځي نه و د جومات د منارې لاسونه

شنه زرغونه

زما همزولې ها دلوبومېره
 هغه اوس تري تمه نه راوړي
 هاچې له ماسره به گډه وته
 له تورو غروبه مو مشکنې راوړل
 چې به ورپېښ شو دچنچنو په غار
 لمن، لمن مو ترې اکونې راوړل
 چې دکوتروپې غمېرې زده وې
 دتو لولوبوپې سندرې زده وې
 هغه اوس تري تمه نه راوړي
 زمونږنږدې دی (انگر یتار) هېرشي
 د(پرانده چرگ) لوبه په منډه منډه
 (اله دادخای په خای) اوس چيغې نه شته
 چې به باران ښه په شرنگي ورېده
 مودبه (ارگوري اوبرگوري) ويل
 دابه ټيکې شوه په اړخوبه راتله
 گېډې گېډې کميس پې خيشت په اوبو
 دتوتکې په شان نازکه جينې
 هغه اوس تري تمه نه راوړي
 زما به لېنده دوا سکت په جيب کې
 چې به جوړه کله په ښکارووتو

له خیرن موتی به یې گاتی راکړ
 ما به په چتکې باندې مور بوره کړه
 دې به تکیر په چیغو، چیغو وایه
 په سروغرمو کې به موخوب نه کاوه
 دغومبسانوبه موخالی غوښتې
 دکوم پالیزچې به څښتن ویده وو
 دختکو به مویاک بیخ ویوست
 چی دکوم فصل به غنم زېر شو
 مور به الویو ته ترې وړی راوړل
 چی دهقانانو به کوم درمند اخسیت
 په لپه لپه ((حق الله)) پسی به
 مور ډله، ډله څه په خوند ووتو
 لمن، لمن به موغنم راوړل
 هغه، په ستورو وه مینه منې
 سپنې سپوږمۍ ته یې توپونه وهل
 هغه اوس ترې تمه نه راوړي
 هغه غرمه مې هم په یاده چې لا
 دکلی دم راته په پڅه چاره
 سر په سره دوبي باندې پاک وخرپه
 خومره څپیرې یې په سرراکړې
 څنگه به شنه شوه له خندا را پسي
 له هرې خوا مې څکه خواه شنه ده
 دماشومتوب په دنیاگی پسي مرم
 زما بغدای سپاره ټوله هېره
 په شداومده زور او زېر مې زده وه

هاچې ياسين يې ټول په يادوزده و
 هغه په ټولو کې چابکه جينې
 هاچې به ماورته سبق تېراوه
 هغه اوس تري تمه نه راوړي
 هغه سکني ماښام چې يوناڅاپه
 په گردله کې ژرغونې غوندې
 سترگې يې ډکې څرخه پره راغله
 وې يې چې نوره مې بهرنه پرېږدي
 ته دښکي آسمان لمن څاره
 که نرۍ ټال دبوږۍ جوړشوچېرته
 يوواريه واورمه ترشنې زرغونې
 تنکي زنکي به شمه ستاپه شانې
 بيا به دى ښه په لوبوستري کړمه
 اوس داخلورغورې بيلۍ واخله
 پرې يادوه مې کله، کله آشنا
 زمادهمزولو هغه تېريادونه
 لکه دستري مساپرخوبونه

چې نيم يې هېر، نيم يې په زړه وي سحر
 په ستري ذهن راوړي داسې
 *انگريټار، ړوند چرگ اواله داد ځای په ځای دماشومانولوبې
 ارگورې برگورې دماشومانو سندره چې باران ته يې وايي

زلزله

شرنگ شو يو ناخاپه درې وړې مهين جام شو
شپه وخنګېده، خنګېده را سوری بام شو

و خرسېدو خړپ، د شاتير ملايې ماته شوه
و تمبېده خونه د هر تير ملايې ماته شوه

تورې پيشو هلته په کوترو ينه يخه کړه
اس و ششېده، ششېده پرته يې مخه کړه

پړی يې را پرې کړ په چرگوډو کې غوا وخته
دبرگ تازي کوډنچي شوپه چوتره کې يې سا وخته

تندې پسې واخستم اوچت مې په سر وړاوه
لاس مې کړ، گړي ته سلامت مې په سرواړاوه

بوره مېړه ناسته په ماتم د خپلو وړيو وه
توله کلا زوړ په سر اخيستې د زاريو وه

خاله راته ورکه هم د خان هم د مرغیو وه
لمنه مې چې خنډ وهله ډکه له کوکیو وه

ووتې مستورې جینګۍ له ستره ووتې
چانه وې لیدلې لکه پی له ستره ووتې

لوڅې پښې هر سړی ولاړ په استغفار وو
مخ مې شاته وړاوه پرته ، روان مار وو

ما بلا خورلي هلته هېره کلیمه کړله
ته راغلي او تا راسره تېره کلیمه کړله

غرونه راغلی په هواره کې ملنګ شوم
ریه ، ریه ، ریه زلزلونه دې په تنګ شوم

کاروان صاحب ته ۱

اورېده

غروابسته مې دوه خادره
 ملا اذان له غره راوړي
 پیره دوه خایه اور بل وو
 ښې گردۍ گلالۍ روتې
 خو شکری هم مهین پاستي
 ماشومان کلی را غواړي
 چې شېدې شي برابري
 زیره غوا ده بیگاه لنگه
 دوه کتوه یې کنډاتي
 تکه سپینه یې سخوندره
 په اورېدو به دې را بولم
 ((د سندرو سمندر))

خرگندونې :

غروابسته : غرنی بوتی دی چې د سون لپاره کارېږي
 کنډاتي: تر لنگون وروسته د لنگې غوا اول لوغ ته کنډاتي وايي چې
 همدا کنډاتي له شېدو سره گډوي او اورېده ترې جوړېږي

د غره هوا

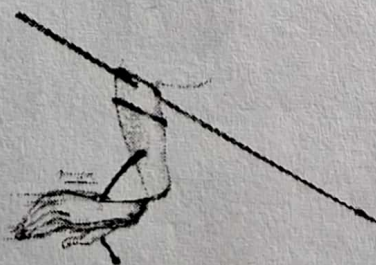
نالیدلي او لیدلي یو څو کسه
ما په زړه باندې منلي یو څو کسه

چې د غره هوا له ځانه سره راوړي
خدایه راولې له کلي یو څو کسه

هرماښام په دې غونډۍ کې اور بلېږي
هره شپه پکې څوک ولي یو څو کسه

ته راځه د تناره لمبې ته کښېنو
ما خو ستا په سر وژلي یو څو کسه

دوی لورلي وو اخري یې رانه یووړو
په رڼا ورځ لاس تړلي یو څو کسه

خمزوری

د خمزورو بوتې تول سوي دي
 د صابرانو وطن اور اخیستی
 سر خو مو پوڅه هېڅ ونه څکله
 پیرگله لاس جگوه دښتې وسوې
 میوې تنلی لنگې دي پی نه لري
 واینه له تندې نه تیگا وهي تول
 پرې د باران کاڅتي ده
 سر د هوسیو په غولانڅو پورې
 ساه د وړو، وړو کبلیو خېژي
 راننگوه پیره درانه هډونه
 غرونه موجل وېلي
 د شنه ومان کاڅتي ده
 سر مو په غرونو پورې
 پیره د ځلکنده پیزوان کاڅتي ده
 سر غنمرنگه شپنه خوب نه لري
 مرگي ذکات ورنه د وړیو وړی
 د ((قره قل)) خرمنه مه لټوئ
 هغه د مور له نسه سپیو وړی

د صابرانو وطن

له قسمونو مې اوس لاس اخیستی
په هغه ورځ خو عجیبه ښکارېدې
اوس به مې زرخلي لورلي و چې
تر عقیدې هم راته ښه ښکارېدې

له چمبو هغه خوندوره چمبه
چې ستا په گوتو کې یې تال جوړوو
نجونې را ټولې وې کوترو غوندې
تا د چوترې کونج ته پاريال جوړوو

بنگري دي شرنگ له لاسه وغورځول
تا په صغیره جینی پال ونيو
خرنگه شنه وې له خندا لیونی
سپینې خولگی ته دې دسمال ونيو

یاره! یو گډوډ عبادت لرمه
په هر رکات کې دې نوم سم یادوم
چې کله لورمه دڅه په خاطر
نامه دې اخلم پرې قسم یادوم

دېره موده و شوه چې نه ښکاريږي
کافرې زړه ته دې کلپان واچول
وايه ترڅو بې گرځوم راسره
تاخو مې غاړې ته اسمان واچول

ته د کوټرو د غمبړو مېره
له سندرېز شور سره تار لرې
چاراته وې ورسره شپې روڼوې
په کور کې پټ مېن ستار لرې

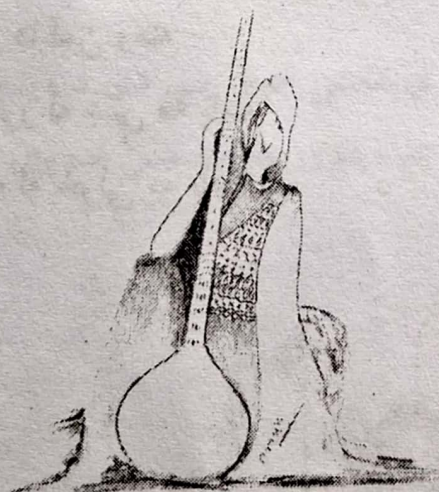
گونگې سندرې مې د خدای تر سبا
راووزه ټولې په بيباد يوسه
که دې همزولو چېرې خوشې نه کړې
بيا يې له يوه سره په باد يوسه

سترگې دې جارشم عقیده دې جارشم
لکه ماشومه لوبه سر واخله
راځه را ووزه په ناچله سپکه
له دې شينکي اسمانه لمر واخله

زما همځولې ترانې ليوڼی
د سندرېزې ادا گړد نه لري
ستاله سندرو به ذکات يوسم
بلا وهلې چې هيڅ درد نه لري

د کوتې تېر پوري مې پاس ترلی
 د ستار تار ته مې دي غوتې پرته
 سر توتکیو پکې خاله ایشې
 لمن، لمن دې پکې لوتې پرته

هغه پر هریم چې علاج نلرم
 د طبیانو په سره ستن کې اوسم
 لمر مې یوه نیزه په سر ولاړ وي
 د صابرانو په وطن کې اوسم

مینه

د مخکې مخ مې څه د پلار خو نه دی
 ټول رواجونه، خو زموږ نه دي
 مخ ته دې ولې دي څپېرې کښلې
 ټول دېوالونه خو زموږ نه دي
 چرسې کاکا دې هرڅه، هرڅه وايي
 دوی د مین سیوری په کانو ولي
 خدا که خپله خرمن و پېژني
 وفات نامې اتن کې مه غږوه
 چټې تر خوله چاته ورته نه شې
 چېرې مې نوم په خوله وانخلې جینې
 موږ د سر زورو په وطن کې اوسو
 دا سر تور سر او دا لمن ومنه
 مامې د پلار او مور له ښې مه باسه
 د مینې نوم چېرته له خولې مه باسه

غمی

په ډېر احتیاط مې په درست عمر کې یو شی ساتلی
له هیلو ډک زړه مې ، صفا لکه غمی ساتلی

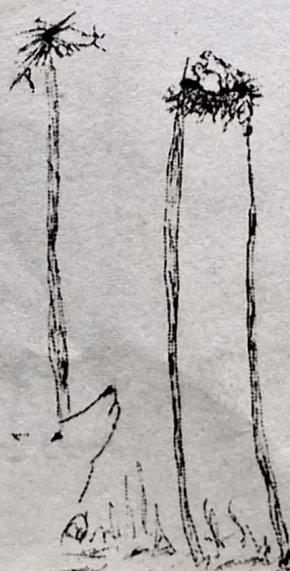
په خاطر ناسته مرغۍ به مې راشنه شي پکې
ژوندي گلاب ته مې د لپو سپین کودی ساتلی

د هغه ښار په دروازه ټوله شپه نور وریده
خو ملایکو وو په غېږ کې یو سړی ساتلی

مظلومه اخځای دې زېرمه وکړه اورېدلي مې دي
عادل سړي د کور په خوله کې روی سپی ساتلی

یه هنر پالې ا پالې ، پالې نوک نیولې راځه
ما د پاولیو شور په زړه کې لا ژوندی ساتلی

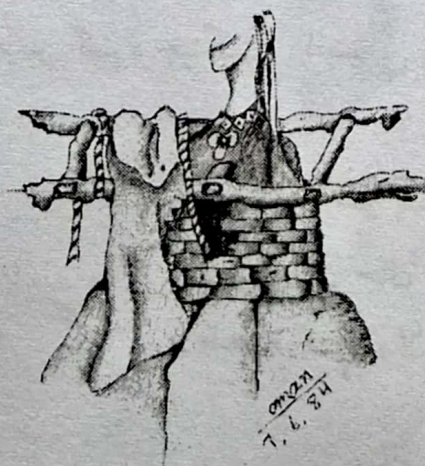
نور یې له سیوري تښتي خپل یې دي د وینو تړي
دوی ته حیران یم ، دوی عجیبه سر خوری ساتلی

خوب

اې په خوبو مينې
 يوه خبر به راته سپينه کوي
 غاړې دې بندي چې درواغ به وايي
 پاس په بلي د کټ په سر چې د سپوږمۍ رڼا ته
 د ناز په خوب ويده وي
 څه مهين خوب دې لیده
 چې په کمرس کمرس دې داسې
 له شيش محل د شونډو
 په خوب ويدي کوتري
 د خندا وکتېدې
 والوتې ولاړې په رڼو بامو وزرې وهي
 اوس خو له سپينو، سپينو ستورو سره
 د شنه اسمان په کنگرو باندې غومبرې وهي
 ووايه!
 کوم خيالگر تصور
 کوم جنتي خيال ته
 تازر زري، زرینه تاج منلی
 هم دې د سپينې خولگۍ باج منلی
 چاته دې ورکړه د لاس نښه وایه
 ها خونډوره په مریو پټه
 هغه دوه مخې اینه په خوب کې
 راڅه شکونه مې تر لاس ونیسه

زما د نبض نیلي دي واگې وړي
 هله اراخه، خوب دې گودر ته تېر کړه
 یایې د مینې قلندر ته تېر کړه
 زه دې گونکې شم دامې څه وویل
 زموږ د گودر د اوبو رنگ سوردی
 کلی دوېر اود وحشت تنوردی
 زموږه لمر هم عجیبه راخېږي
 د وینو ژی دی په غرمه راخېږي
 هسې نه خوب نه به دې کرکه وکړې
 له پیغلتوب نه به دې کرکه وکړې
 دا لیوني خوبونه ولې وینې
 داسې خوبونه خو تعبیر خورلی
 د مینې تورو سپین تفسیر خورلی
 په سرو هندارو کې دانه ځایېږي
 په مسلمان نظر یې کله لمانځي
 په دې کفارو کې دانه ځایېږي
 خوب ته دې غوټه د ململ واچوه
 ورته شناخته په خامک جوړوه
 زه به د مینې جومات وال خبر کړم
 چې هدیرې ته لاړشو

زانې

خير دى ، خير دى ، خيردى دا كفارې مسلمانې كړه
ما باندې يې ډېرې د خوبونو نه جانانې كړه

راغله ، راغله ، راغله تکه سپينه لا اومه خوله ده
جوره له گل پانو يې مهينه سره وړه خوله ده
لوبو ته مې بولي دا له ستورو سره يوه خوله ده

زړه مې هواو كړه دوى په ما پسې روانې كړه
زما رنځورې سترگې خامخا بلا گردانې كړه

اې د درنو سترگو ، توتكيو د ډيوو خدايه
اې د زيارتونو باورونو عقيدو خدايه
اې ته تركوكي هم د نازكو پرېستو خدايه

جوړې راته جوړې د شنو ستورو كلا گانې كړه
ماليونى مير كړه جينكى را پسې زانې كړه

راغلې خو په غاړه تاويزونه روپۍ نلري
زنو پورې خال څه چې په تېندو ټيكي نلري
طبعه كې ولاړې كميسونه ، تنى نه لري

ته يې په سندرو ربه ا داسې خرامانې کړه
بيا مې د زرگي غوښتنې شوخې شيطانانې کړه

خوب وينم چې دوی راشي پالونه په ما وگوري
پرانيزي ايرغوي پټ رازونه په ما وگوري
سپين تر پيو سپين مهين لاسونه په ما وگوري

ربه دغه خوب مې د ورېښمو وړې پانې کړه
دا وړې کوکۍ يې په خپو کې جاله وانې کړه

رنگ

سپين رنگ يې په زړه و ډېر
 تور يې ترې توري دی
 دلته و غمی په کار
 ده هم لگولی دی
 هلته چې يې سا غوښته
 ده هم چلولې ده
 وگوره سرخي يې چې
 دلته ډېره کړې ده
 هوري يې د رگونو نبض
 خپله درولی دی
 دلته يې پستې غوندې
 مازي مسولې ده
 هلته يې په فن ادا
 خومره غورولې ده
 دلته بيا فنکار خيال
 خرنګه وېشلی دی
 نويا به و وزگار
 يا ورڅه په طبعه کې
 خپل وخت يې چې دې سره
 خومره لگولی دی

غزل

له وسه مې شوه تېره په امسا در سره ووتم
بس نوردې لکه سیوری برالا درسره ووتم

پېڅکه دپلو مې دي خوواره درنه ونیوه
پوټی غونډې په رغښتو تر کلا درسره ووتم

ښه ډېر مې درته سر له دیوالونو سره وواهه
آخردخپلواو ښکوپه شنه ورا درسره ووتم

د زړه سېکه مې نه وه چې دروېې لتولم
سیاره جنازه وم ساه په ساه درسره ووتم

په مادې خاپي مه شه دا رنې خانگي مرمره
تصویر دمایوسی ومه په غلا درسره ووتم

شپه

زه يې د بنو خړبي له خوبه وينې کړم
 ما بېگاه شپه د غره سترگې
 هغه غبرگې تکي توري
 ترهندي، ترهندي وليدلې
 چې سم رډ، رډ يې کتل
 لکه ته چې ماته گورې
 بېگاه شپه عجيبه شپه وه
 تا به ويل له درانه خوبه
 چا زردشت دی را وينې کړی
 پاس په خونه يې اوربل دی
 زردشتيان ترېنه را تاو دي
 اورنی سندرې وايي
 بېگاه شپه عجيبه شپه وه
 بېگاه لاس د سپوږمۍ مات و
 له مداره څنگېدلو
 بېگاه درسته شپه له ستورو نه چا رنگ را نښتېځلو
 بېگاه پرمخې او نښتې دروېزگرو ته وې ورته
 بېگاه درسته شپه له زانو مېره ورکه
 بېگاه درسته شپه کوترو بام ونه موند
 بېگاه درسته شپه پر خانگو مرغان نه و
 بېگاه اوښې مهار يووړ
 او بېگاه هان تر سهاره، لکه سيند اس ششېدلو
 ته پوهېږې خلک وايي بېگاه لويه زلزله وه

پاچاهي

غم دي يوه داسې پاچاهي ارزي چې
له لمره پرته بل امير يې نه وي
او د سپوږمۍ له کم ازارې رڼا
پرته کوتوال څه چې وزير يې نه وي

غم دي يوه داسې پاچاهي ارزي چې
پکې مړۍ پکې غلام نه وي
له ستورو پرته دې زموږ د کلي
ترخونو، هسک د هيچا بام نه وي

غم دي يوه داسې پاچاهي ارزي چې
سپينې کوترې پکې خوب وويني
دغه په وينه هم ويده وگري
د حسن غرقه ليونتوب وويني

غم دي يوه داسې پاچاهي ارزي چې
پکې رضا پکې هوا وي خپله
هره جنله چې مو په قام رپيږي
تولو نبضونو کې يې سا وي خپله

غم دي يوه داسې پاچاهي ارزي چې
پکې تنگ لاسي سړی ځان ونخوري
عادل سړی راته بلانښي بيا
په توکو، توکو کې ايمان ونخوري

غم دې يوه داسې پاچاهي ارزي چې
پکې دروند ستر د چامات نه شي
د ښهراگانو، د کسات په لورو
زخمي بيا ستوري کلمات نشي

غم دې يوه داسې پاچاهي ارزي چې
ټولې ملکې شي حيرانې ورته
زما د ماشوم له خندا جوړې ټوکې
چکې، ترپکې شي حيرانې ورته

غم دې يوه داسې پاچاهي ارزي چې
زموږ په خوبونو په نکلونو کې ده
لکه يوه وينه او حلالې پي چې
زموږ په رگونو په لاسونو کې ده

باران

پرون له يوې مخي
 دغرونو وابنه
 چا تر اوبو وايستل
 پرون نری نری باران وریده
 اوتوله لاره مې ترکلي پورې
 په سر ملکې لټېدې کښینستی
 نن مې دسپینو وریو
 سپیني وړی
 لمر ته عجیبې توویدې څلیدې
 پرون زموږ دجومات درستې ناوې
 یو وارې بیا په شرنگي وجوړیدې
 پرون زموږه دچوترې چجې ته
 مرغیو راوړه پناه
 پرون مې غوا شوه لنگه
 که خدای (ج) کول سړ به په شنو مړه وي
 سړ به مې بیا په شرومبو خواه سړه وي

غزل

سپوړمې چمبې ته لاس چې کړي، په بره، وايي ستوري
د ماتو شنو بنگرو په خبر، سندرې، وايي ستوري

بيگامې بلا ستوري و، په جام کې نښتېځلې
اخر به مې را توی شي، له نظره، وايي ستوري

کنار د اشړپو کې به دې، ستوري و پيمه
راوړي مو گودر، له سمندرې وايي ستوري

داخو اسوېلو رانه، د اوښکو کفن وړی
دا خلک ورته هسې، د زړه سره، وايي ستوري

که ستوري دې خوشېږي يه! د کاهو خريداره
راڅه چې سره وژغورو له لمره وايي ستوري

خاواره

ستا په چپ غومبري خال دی
 ما ته مخامخ دیوال دی
 په دیوال کې یوه خاله
 لاس به نه وروړم وبال دی
 ژر ور واچوه ککړی
 دغه روی سې در تو کړه
 د کور کار پسې بلا کړه
 لوبښي مات غنم یې تو کړه
 بنجاره مې ده راوړې
 له سیخکه تر زرتاره
 اله، تور لونگ ورپورې
 که خوښیږي دي خاواره
 زه په سره تې ولایم
 د ملا صاحب له ډاره
 توبه لرې لرې گرځه
 د موچنې له گوزاره
 زه را تېر شومه په لاره
 ستاسو ژرنده کې وارنه و
 له خندا یې ورته مړ کړم

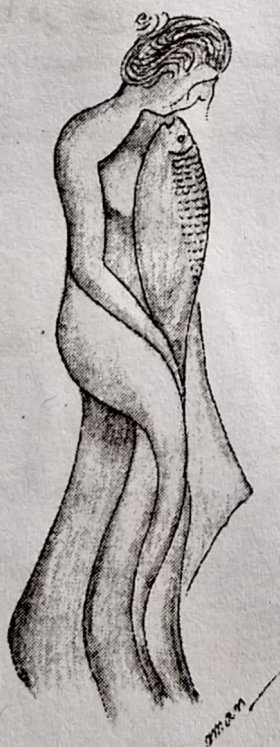
ستا ابا عجب سپهره و
 په هر غوږ کې یې پراته
 څه تاکی، تاکی وږه و
 نیت مې کړی د سفر دی
 ((بتکی)) نن سبا کې څمه
 یو وار بیا راغلمه گوره
 په تاغاره خلاصومه
 په حلاله مې بښلي
 درته ټول زاړه پورونه
 غنم لوکې مې لار څاره
 راته پورته کړه لاسونه

څاواره

چوتی ته ورته تاري خونډور گل دی، چې پیغلې یې په چوتی پورې تړي

اوبه رنگه

د جنت رڼا ته جوړه
 د جنت په اوبو ولې
 تر خامچکې منې سپينه
 تر هوا پستې څنگلې
 هر ایت يې په سرو شونډو
 د باران شنه ترانه ده
 پکې هر لمونځ روا کېږي
 د محراب غونډې سينه ده
 اوبه رنگه شان غرخه ده
 گردې، گردې رڼې سترگې
 توتکيو غونډې ريږدي
 که دي گوټې کړې ورغبرگې
 د ژوندي زيارت په څېر يې
 په گومبزو کې درزا ده
 نه يې خال شته نه يې زخه
 کلیمې ته ورته زما ده
 کوم مين چې يې په زړه وي
 خانگه، خانگه وغوړيږي
 اوبه رنگه په دې نه ده
 چې په چا به روا کېږي

رښه

چې زما د شونډو
د تصور وړه رښه
په ايلبند د شونډو پيايې
هسې نه چې يې له تندې
د راده غاړې ته مړې کړې
جيني نوم به بيا در جوړ وي

شپېلی

له زړه چې و غږوم کله شپېلی
لمبه، لمبه شي خو، خو ځله شپېلی

داسې حزينه نوا پو کړم پکې
چې راته و ژاړي په خپله شپېلی

سیند هم یوه ورکه لټوي لکه چې
را غږوي له دې ځنگله شپېلی

بېگه سپوږمۍ پاس په چینه ناسته وه
چينې ورو، ورو ورو اورولۍ شپېلی

دا پاس باران هم لیونی مین دی
د بوی تال کې ځنگوله شپېلی

بنکارې چې شپون شهید او شپول یې ږنگ دی
هوسی له غره را غږولۍ شپېلی

ډالۍ

دغزني ولايت وتلي سانگه وهونكي ((نيزه باز))
فتح محمد خان شلگروال ته

نظر وچ

د لمانځه په ركاتونو كې را يادې
زما د اس د گردنې تسمې شكېدلې
سور ورېښمين دسمال مې باد له سانگې وړې
د سوري چرمې دي ټولې سپېڅلې
له زرېنې كوبي درستي غوتې وركې
سپين وتي يې د اسانو سوو كړ لاندې
زما د اس د ځنگانه سترگې دې ماتې
د بني مټ غوښه مې ډېره وړېدلې
ته خبره يې كه نه يې ږنده مه شې
مسواكي گوته مې بند په بند شوه ماته
خامكي دسمال مې رنگ په وينو راوړ
ټوله شپه مې هيڅ له خوړو خوب ونكړ
يوه شيبه كه به مې سترگې وې لوېدلې
يو ناخاپه به په خوب كې را غورځار شوم
ابي ډك بوتل په لاس د تورو تېلو

د تياره لالتېن رڼا ته خواره ناسته
 اوښکې شل ځايه له سترگو راروانې
 فضل، فضل لويه خدايه فضل، فضل
 نظر وچ، نظر يې وچ کړې
 چې زنکې نظره وي
 غبرگې سترگې يې کودي کړې
 چې نينې په کې کوي
 اباندر دی منلی
 د کولې غويی خيرات ته
 سبا ټول سپاره را بولي
 له ((شلگره)) تر ((زرمته))

- سوری : تر زین لاندې ټوکر چې لمنې یې په چرمو بنایسته شوې وې.
- کوبه: پيالې ته ورته له سپینو زرو جوړېږي د آس د غاړې خوندي پکې خړوي.

دا نظم د کاکړيو غاړو په وزن ليکل شوی

غازي زهې

لا مو مات راغلي نه وو
لا سور خولي ماشومان وو
زما خو سکني وروڼه
هغه ټول تر ما کشران وو

بڼې لښې مو بڼې وسلې وې
ليوني به رانه تنگ شو
چې مرغۍ به مو کړې نښه
د هندارو به بد کړنگ شو

چې په کومه خوا به پيښ شوو
په يوو څيز مو صرفه نه کړه
ختکي به مو را پټ کړو
په پاليز مو صرفه نه کړه

چې به لوبې را پيدا شوې
د ياقوتو کان مونه غوښت
پلرنۍ جايداد په يه
په يوو غران مونه غوښت

چې په ووتلو په هله
 غبرن لاس، غبرن مسرونه
 چې له لوبو په مو راوړو
 غبري، غبري کمپرونه

ابې خبره خړخړی په لاس کې
 چې لاس ته به یې لاس کې
 ما به بله توکله وکړه
 زیره سځوند به مې را خلاص کړ

چې نری ماتې مې راغلې
 ابا شین پتکې راوغوښت
 ما په سره خولی کوو تاو کړ
 ابې نذر وری راوغوښت

نه چرسې وم نه بنگې وم
 زماله خایه سترگې سرې وې
 شین خادر مې دخامکو
 جینکې را پسې مې وې

هغه شپې ټولې په شمار وې
 خو سحره خو ماښامه
 چې سرو دورو را خطا کړه
 شالیه هسکه بامه

دورې نه وې یو توپان و
کاني ورغښتو بې دریغه
ستوري نه و هغه ستوري
لکه وتې وې له تیغه

وریخو ووهل په بله
له بازانو نه وزرونه
په نښتو مو را بارشو
سره بوتی، بوتی هډونه

هغه مخکې شین اسمان وو
وطن پناک وښویدلی
کلیوال خواران حیران وو
ترېنه واک وښویدلی

په امام مخکې سور اور شوه
غاره یې خلاصه په زلمو کره
توره یې وایسته له تېکي
گردنې یې په اوږو کره

غرونو واغوستې سرې زغري
زمرې وواتول له ښاره
شالېلا په بام ښکاره شوه
په تتر کلیمه داره

نغاړه پسره په روان
 سپين لښکر شو د زلمو
 د بڼامار لکۍ يې راوړه
 شپاړس خايه په اوږو

په غازي زهې مشهور شوم
 تکه سره زماسدری وه
 په اتن چې به ورگډ شوم
 تر ملا به مې شپېلۍ وه

له جنگه وروسته

ددېوال له پرهرونو وينې خاڅي
 تور بخونه دروازه تپه ړنده ده
 خڅيدلې يې خرمن ، خړه جامه ده
 چا ليکلې پرې له پاسه کليمه ده
 خو زما ياده هغه ورځ
 هغه ټکنده غرمه ده
 چې مرغيو او پاڅتکو
 جنازه د شهيدانو
 د وير ژلي واټ ونکړه
 او هيڅ ژبه دوی له وېرې
 د سبا خيرات ونکړه
 زما ياده هغه ورځ ده
 چې تعفن د دغې سيمي
 پر بر بندو اندامونو
 وويواځې
 مخ په قبله باندې ولاړ
 پر جنازه باندې ولاړ

غزل

زموږ لمر هم عجيبه راخېژي
د وينو ژى دى په غرمه راخېژي

زړه ته لمبه د حسن نه يادوم
په خوار تناكه په پلمه راخېژي

ولې نگاه يې سمندر ته د زړه
لكه مست قو-چې په خپه راخېژي

دومره مې شنه شه په ليمو كې راخه
لكه دا ستوري چې په شپه راخېژي

په جوهر تبه د زيرې گډه ده
نن دې تصوير په اينه راخېژي

هغه له نازه ليوونى ((ومانه))
كنډو ته هم شانه وانه راخېژي

تسپې

يوكم سل كټوې باندي
 يوكم سل خايه لمبې دي
 يوكم سل ستني ولاړې
 يوكم سل زموږ خيمې دي
 يوكم سل اسان زين كړي
 يوكم سل سړې تودې دي
 يوكم سل گامه راواخله
 يوكم سل موهد پرې دي
 يوكم سل توكي راغلي
 يوكم سل زانې پسې دي
 يوكم سل ستوري زما دي
 يوكم سل مری ددې دي
 يوكم سل ونې يې راوړې
 يوكم سل خالي پكې دي
 يوكم سل گوتې مې نه دي
 يوكم سل واره دې پرې دي
 يوكم سل سترگې مې خوښې
 يوكم سل سره شپنې دي
 يوكم سل واره مې ياد كړې
 يوكم سل زما تسپې دي

خپلې لور هیلې ته ۱

ای! له وره له ځنځیره سره ولاړې
دا منم چې زښته ډېر به دې یادیرم
په ما شوم نازک زړگي به دې بې واره
دژوندون دهر خواش په څېر وریرم

لا مې شپې وتلې نه دي زورورې!
دو مړه ژرمې زړه ته نه لویږي چې هېر شم
لا مې ونه پیژنې څا در په غاړه
په ناشناخته څو سړوکې درنه تېر شم

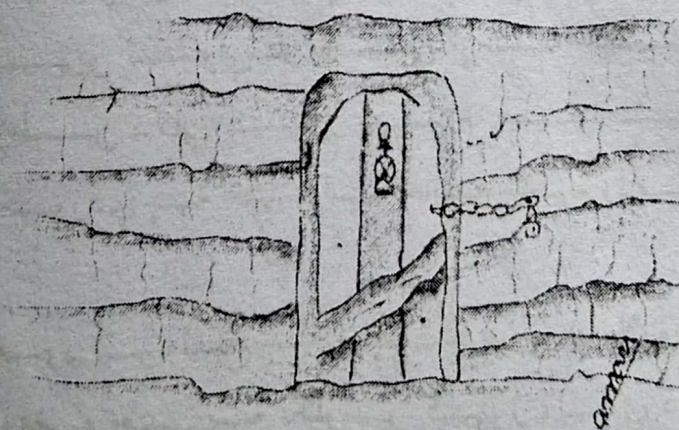
ته منې زړه ته مې ډیر کلپان اخیستي
سړېې ټولې در بچې ترمه څمه
دوطن دکلي، کور دبام هوا به
دخوردې په څېر له ځانه سره وړمه

زموږ تر منځ به ښایسته غرونه ولاړوي
همغه چې په نکلونو کې ژوندي دي
هاچې ستاد ماشوم ذهن په پوښتنو
په نالوستو کتابونو کې ژوندي دي

يو آرامه سمندر ته څمه لري
خو چې ديري يې رالاندې څپې نه وي
تو تكي به كړمه روږدې دزه كور ته
كه يې جوړي چيري خالي څيمي نه وي

درباب په تارونو پورې تو شي
په شنو گاتو كې به وكرم سندرې
آينې مې ديري خوښې دي نر گسه
له هغوبه ورته جوړي كرم وزرې

دخپل ذهن به مې ماتي پنجرې كرم
په سكون باندې به خرڅې زولنې كرم
دتا يادې به مهملته راسره وي
ترينه جوړي به دلوبو ترانې كرم

زنی

سپینه سپورمې د غره تر شا د سیند په غاړه ناسته
 د لمر د زني په لاس ږدي څوک د واده نکريزي
 هلته وږې، وږې خو ډلې دي د سپینو ستورو
 لکه د خېښو بنایستو کي واړه سپین ماشومان
 د یوې پیغلې سندرمارې پېښې داسې کوي
 ((شپه ده د نکريزو جینکې تمبل وهینه
 پیغلې له هر خوانه په واده راغلې دینه))

پیریان

په لاره په کوڅه او کنډواله کې و پیریان
په خونه په کندو او په درڅه کې و پیریان

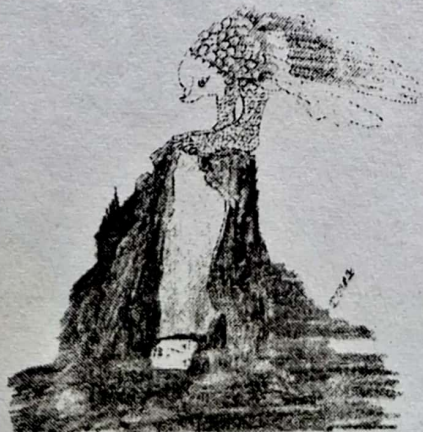
په، زړگی مې رېږدي خرابه کې و پیریان
د ټاک لاندې چيله وه په چوتره کې و پیریان

له هرې سپرغې تاو وو هډېره کې و پیریان
درنې د ژمي شپې وې په خپله کې و پیریان

په هره یوه کټوه په بوغڅه کې و پیریان
بلا توره پشو وه په ناوه کې و پیریان

په هر زاړه پوستین او کټاوه کې و پیریان
تر خړ خړخي را تاو وو په تاخچه کې و پیریان

زما د ماشوم ژوند هر شپه کې و پیریان
چپ، چپ له رڼا چپ هره تیاره کې و پیریان

کنگله ژبه

زما د نامه توري
 چې زموږ د کلي امام
 په تکيرونو پسې
 په شمار راوبښلو
 زما په نامه واوښتو
 خوزه په هغه نامه
 يو وار هم خپلې مورکې
 خان ته ونه بللم
 ځکه د مور ژبې مې
 په هغه شپه باندې هيڅ
 ساه اخيستلای نشوای
 زما د نامه تورې يې
 هيڅ اړولای نشوای
 په هغه شپه مې مورکې
 څوک پېژندلای نشوای
 د خپل قامت سيوری يې
 را لټولای نشوای
 اوس راته خلک وايي
 ته خپه کيړه مه چې
 د سپينو، سپينو ستورو
 شينکې کتار پوخ شي

او شته پخسوز هلوونه
 مځکه را وټو کوي
 ستا د مور کی ژبه به
 يو بڼایستو کی گل وي
 جوړ به په هره پاڼه
 ستا د نامه له تورو
 د رنگینو ول وي
 ستا د مور کی ژبه به
 ((ومانه)) اوس کنگل وي
 بڼایي چې تور اوربل يې
 لا تر پخوا هم جر وي

مرغی

هېڅ پکې تېي کو ترې نشوې
لومې درنغاړه زیاتې خیاله

هغه په چاود کې مرغی به مړې شي
که زلزله شوه سخته دیواله

په چامې پور سپینه خولگی وه
دتا یادیري نری شما له

په شامې راوړو تر تاهلونه
لکه مات لوبښي آخر کلاله

زه	دې حلال	بی	بسم الله	کرم
دمور	شېدی	دزني	خاله	

په شهیدزړه د(ومان) پروت وای
دشالیا دلاس دسما له

سپینه خوله

که مچی د گل له تاندو انگو نه
 اخیستلای نه تودې، تودې مچکې
 ما او تا به هم د شاتو په خوړو کې
 ژبه نه وای په خوند داسې تر کولې
 جتې شې یوه د خوند خبره واوره
 سر به نه را درنوې د زرگي سره
 ما بېگاه دي یو په بل پسې خکلي
 سپینه خوله تر شاتو واوښته په نره

لمبه

یـو خراغ پـاس دی
 بـل خـراغ لـاندې
 گـناه مـې کـړې
 ددوی پـه وړاندې

تـورتـه نـاسـته
 یـوه جـینـی دـه
 پـت، پـت وړگـورم
 سـپـینه کـوکی دـه

پـاسـتی یـې مـات کـړ
 کـړه وړه شـوه
 مـاتـه یـې پـام شـو
 لـه شـرمه سـره شـوه

لـمـبـې تـه بـریشـي
 لـکـه غـمـي دـي
 خـلـوړي خـالـه
 یو پـه تـنـدي دـي

مـورکـی یـې نـشـته
 چـې سـپـک یـې کـار کـړي
 نـظـر یـې مـات کـړي
 اوږه تـرې جـار کـړي

شینکی اسمان

په خپل وطن کې بې له جنگه ، گذاره نه کېده
پرته له تورې ، له غورځنگه گذاره نه کېده

غاړې مو خلاصې کړې په دوی ، چا یوه شپه را نکره
شینکي اسمان ته خو ملنگه گذاره نه کېده

په هر سړي به ځان تاوان و له تا څه پرده ده
پرته له سواله په بل رنگه گذاره نه کېده

یوه درانه غم په مخه کړي و دورې به مو هم
په تش نصوار پرته له بنگه گذاره نه کېده

((ومان)) د بدو سړی نه و ، خو حیران یم په دې
چې شاعرانو سره یې څنگه گذاره نه کېده

ملنگه

دې دېوې ته دعا وکړه ، دې مرغۍ ته دعا وکړه
زما د زړه په دريځه کې ، مړې کوکۍ ته دعا وکړه

ملا وايي چې بېگانه يې ، بيا زموږ په گناه نيسي
لاس دې پورته کړه وطنه ادې سپوږمۍ ته دعا وکړه

يه اد شني کوترې وروره اکه تر ستورو ختې گوره
د يو څاڅکي باران څنگ ته ، يوې گلۍ ته دعا وکړه

چې دا غوټه يې دسمال کړ ، د زيارت تر توغ ملنگه !
دا نجلۍ زما خوښيږي ، دې نجلۍ ته دعا وکړه

له کېږدۍ سره ده ناسته ، لکه پرېشه د مرمرو
داد کوم بختور بخت دی ، دې بدرۍ ته دعا وکړه

ماښام

هر ماښام يو ښايستو کی ماشوم
 زما تيارې خونې ته
 خپلو غومبرو پورې
 خدايزده د چا د شونډو
 الواني رنگ راوړي
 د چا د غيرې عطر
 مری ، مری دانه لونگ راوړي
 د چا د پټې مينې
 يو ساده رنگ راوړي

توتکی

کله ، کله دې میده وږې خبرې
خه پخې او خومره ښکلې انترې شي

ستا په سترگو کې ولاړې رنې اوښکې
توتکی خومره شي ښکلې چې لمدې شي

چې په ناز، ناز رپوي نازکې شونډې
زده مې رپودی چې له غبر سره به پرې شي

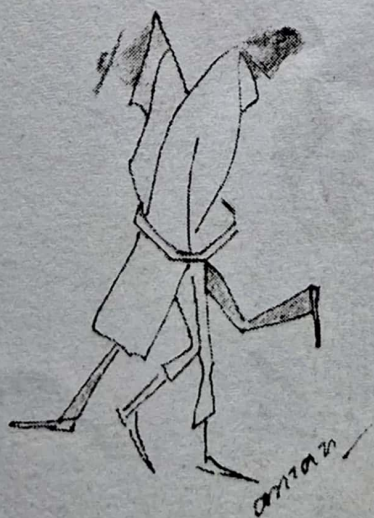
له ناکامه مې په غره سپارلې سترگې
په هواره به په تا پسې ښکې شي

خېل کلي کورنه

لېنده

زما وطنه
 د خاورو کوره
 د سپرو دوړو
 د واورو کوره
 ومې يادېږي
 زړه مې نرۍ شي
 په خيال کې درشم
 هوس زنکې شي
 سلا بلايم
 توش په غرمو کې
 ستا په پوتلنو
 لارو کوڅو کې
 سدرۍ مې خېري
 لمن ريتاره
 په جيب کې پاستی
 لېنده تر غاړه

غرونه

چې د سپوږمۍ رڼا يې سترگې پرېښولې اخر
د هغې معصومي ښکلا يوه پرده په ما ونشوه

د خپل ماشوم په سر مې لوړم چې دا ډېره موده
تشي خدا ته هم زما د زړه هوا ونشوه

مگر داغرونه کړي راپورته پسې خپل لاسونه
له جنگه بعد مې شهيدانو ته دوعا ونشوه

کست

زه به تا يوارې ښکل کړم
ته پښتو راسره وکړه
کست دې داسې له ما واخله
يو په سله خواب راکړه

رېاب

واله ته غږې نشوای اړولای
په رېاب پې گوتې اېنې دې دکاڼو

دسندرو تاویزونې مې په غاړه
لکه غر په تېرې وړې وړم د زانو

خال

مالو خال

دواړو یوه مدرسه لوستې
هغه گورنئ امامت کړې
زه امې ترې ووتم

کوټرې

نه پاچا مني په خپله
 نه يې پوځ نه يې لښکري
 يو (ومان) دی شل يې ميوې
 يو يې يار سل يې کوټرې

روژه ماتې

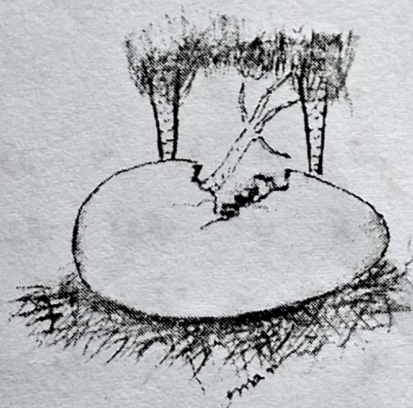
نور به زه در شم په ننوتې
 وږې زړې دي ټولې وي پاتې
 د کال روژه يم خو لگۍ به را کړې
 د ملا په اذان په روژه ماتې

ژوند

ژوند	چې	ترینه	ساه	اخلي
رنگ	چې	پکې	خيال	دی
يا	د	شونډو	چاودي	دي
يا	دزني		خال	دی

له بابا سره تو که

په ښکاره نارې وهمه
دخو شحال بابا له کسته
درسته شپه مې دومره ښکل کړه
اوس يې غبرگ غو مېرې نسته

واوره

نن واوره گڼه اوري
لکه څوک چې
تر ململ ورگوري چا ته

پا غونده

کټ مټ تا ته چې شوه ورته
تکه سره سوه اوخوله سوه
يوه د واورې پاغونده
را نه دانار په او بو سره سوه

زما خونه

يو ليمخی
خلور دیواله
نه رڼا لري
نه خاله

سپاره

زړه مې کيږي چې ودې ستايم
 لکه مومن چې کليمه ستايي
 لکه ماشوم چې سبق کړي پيل
 مورت ته اوله، سپاره ستايي

#

زماله قبره به بانه ټو کيږي
 ملالو سترگه مې ډېر کتلي

#

دا اوښ چې هر ځای وينم بدمې ايسي
 زما د يار کډه خوده وړې ده

دغه خال او زخه نه دي دگلرخو په رخسار
دا توره خوله ټوله، له لونگه بشويد لي

#

دوی خووايي خو ته کله دومره دوی ته ورته يې
ته خو زما د ملک هوا يې زماخوی ته ورته يې

#

کانو ماشومانو ته دې خير وي
يار خو ماله نازه ليونی بولي

#

هر غږ يې په مری کې درنو اوبو بشکاريږي
دې بورې مور يې خدازده په دې څه رودلي دي

#

دېر خاطر د چټو جينکيو ده (ومانه)
کڼې شاعري ته په دې وخت کې څوک وزگار دي

#

زښته بد گومانه زه په هغه دره ازه ومه
 زښته وپريدمه چې دا ور به مې لا س ونيسي

#

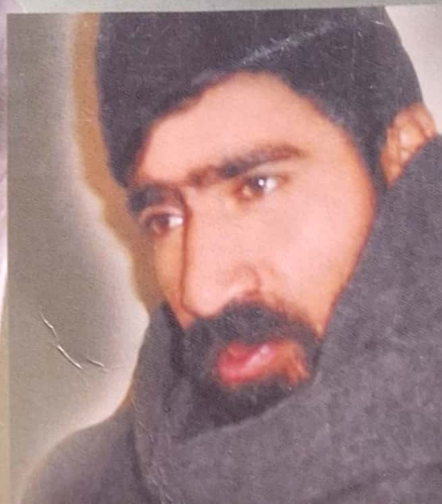
که مرگ راسره پالي زما لحد ته راوړه
 دخپل وطن له غرونو مرده شويه يوه ډبره

#

را تيريدم له ديواله سره دې ساه ناسته وه
 ته مې ونه ليدې تر تا پورې رها ناسته وه

ومان او خراغ

زه چې دومان شعرواوم کله،
کله له ځانه سره وایم دابه شعر
نه وي، ښایي له شعره کومه لوړه
ویناوي چې باید بل نوم ورته غوره
کړو، ځکه چې تر نورو شعرونو یاته
اغېزه راباندې کوي دومان شعری
په یوناشناجهان کې گرځوي، داسې
جهان چې په عین حال کې اشناوي،

داسې جهان چې زموږ دهبړو شویږ خوږنوهمیشنی ملگری وي.
دعبدالرحمن ((نیازی)) لنډ نوم ومان هم دده د شعر غوندې خیال انگیز دی.
ومان زموږ دهیواد د غرونو د لمنو هغه ښکلې او شفا بخښونکې بوټۍ دی چې
پیغلې یې له تنکۍ او چارگل دمخه په بوزه ږدي چې دا ځانگړتیا په گلانو
کې نشته، دده شعرونه هم له داسې شېلو کلیوالي او غرنیو کلماتو او مفاهیمو
څخه ډک دي چې موږ دماشومتوب نړۍ ته تر لاس نیولې بیا یې، هغې زمانې
ته چې کرکې او کینې مو نه پېژندلې، یوازې مینه موکوله او د ښایرېو په لټه مو
خوږونه لیدل. ومان صاحب د ځینو نورو غونډې خپل وخت د ځان په مشهورولو
لکوي، نه غواړي دا قران وهلې زمانه د شولې بټکۍ ورپر سر کړي

عبدالرحمن د عبدالغفار نیازی زوی په ۱۳۴۸ کال کې د غزني د اندرو
ولسوالۍ د شمشي په کلي کې وزېږېده په ۱۳۷۴ کال کې یې چې شاعري
شروع کړه په ومان نیازی مشهور شو، دی اوس د پو لیسو په اکاډمۍ کې
د حقوقو استاد دی چې د دنیا له کارونو فارغ شي، شعرونه وایي، کتابونه لولي
او انځورونه باسي، ((دا خراغ در سره واخله)) یې د شعرونو لومړۍ ټولګه ده
چې موږ دده ملګرو په څه خوار یو پرې چاپ کړه. ویې لولۍ او خوښتري
واخلۍ، ومان صاحب ته د لار یاتو بریو دعا کوم.

الله دې یې تل په عزت لري.

علم گل ((سحر))

کابل وزیر اکبر خان مېنه

۱۳۸۴ / ۷ / ۱۹

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English